

8. Vysvetlite, čo to znamená, keď o niekom hovoríme v superlatívoch.

v. r. zdvíhame jeho najlepšie vlastnosti, používa sa 5. stupeň stupňovania
prídavných mien

9. Čo je to epiteton? Aké druhy epitet poznáte?

Beznichr prívlstok (druh trópu) - ornans a constans
o. dobrý ↙ ↘ konštantný (staťk)

10. Prečo používame pomenovania „vrabec domový, mačka domáca“ a nie „domový vrabec, domáca mačka“?

Ak použijeme slovné spojenie „vrabec domový“ je to pomenovanie druhu vtáka.
Akže však povieť „domový vrabec“ ide o ~~vrabca~~ jeho vlastnosť, ako pekný vrabec.

11. Ako odborne nazývame hromadenie synonymných prívlstkov (krásny, úžasný, prenádherný večer; smutný, neveselý) alebo slovíec (plače, narieka)?

pleo nazmys

Základná študijná literatúra

CALTÍKOVÁ, M. a kol.: Slovenský jazyk pre stredné školy 2. Bratislava: Orbis Pictus Istropolitana, 2009. ISBN 978-80-7158-938-9.

Poznámka – Doplnok je rozvíjaci vetný člen. Viazže sa na dva vetné členy. Súvisí s ekonomizáciou jazyka, namiesto súvetia použijeme jednoduchú vetu s doplnkom.

4. Vyjadrite prídavným menom.

ulica pomenovaná podľa Jura Jánošíka

Jánošíkova ulica

týkajúci sa Cyríla a Metoda

Cyril- Metodský

ulica pomenovaná podľa J. Bottu

Bottova ulica

okres Dunajská Streda

Dunajsko stredný okres

doliny Tatier

~~bielo-modro-červená vlajka~~ Tatranské doliny

vlajka s bielym, modrým a červeným poľom

bielo-modro-červená vlajka

národ Slovákov

Slovenský národ

Srb z Lužice

Kurčič Srb

5. Doplníte v texte ukážky chýbajúce písmená (50/6).

Bez Martina by nebolo Slovákov. Tu sa konali národné zhromaždenia, pracovala tu Matica, bolo tu S gymnázium, tlačiareň i S polok žien Živena. Vychádzali tu Slovenské národné noviny a Slovenské pohľady. Preslávilo sa tiež Martinské divadlo. Postavili tu húzeum, kde dodnes ochraňujú najdrahšie pamiatky Slovákov.

6. Vytvorte dve vety. a) V jednej použite postupne rozvíjaci, b) v druhej viacnásobný prívlastok.

(Např. a) Kráčali sme po nebezpečnej horskej ceste. b) Údolím sa vinul strmý, klzký, úzky chodník.)

a) Otec ma nebezpečne rýchle auto.

b) Na nebi boli veľké, čierne, plne obklopené

7. Do textu doplníte i/y, I/Y.

Matkini blízku pribuzni poprihádzali hneď zrána. Boli to sami urasteni chlapi. Katkin brat sa zdržal, musel ešte opraviť priateľkin bicykel. Je výborná plavkiňa, ale mizerná cyklistka.

Prídavné mená (adjektíva)

Preštudujte si učivo v učebnici a riešte úlohy v pracovnom liste.

1 Rýchlo (bez dlhého rozmýšľania) napíšte 10 prídavných mien, ktorými charakterizujete: seba, svojho psa, rodičov, učiteľa, dnešný deň, vaše auto, počítač, prečítanú knihu, dievča, chlapca atď.

Vyberte si jeden objekt: hana tr., zlatoknedr., rekr., milr., hravr., veľkr., usliatav., priateľskr.
poškvr., nebezpečn.

Definícia prídavných mien

Prídavné mená sú plnovýznamový slovný druh.
Pomenujú vlastnosti, statické príznaky samostatne existujúcich substancií.

2 Doplňte niekoľko vlastných príkladov.

Vlastnosti osôb, zvierat, vecí: slušný človek, divoké zviera, okrúhly kameň, plaché zviera, usilovný človek,
ihličnatý les, strieborné auto, bajorlivý zajac.

Vlastnosti prírodných a spoločenských javov: premenlivé počasie, obedná prestávka, silné zemetrasenie
háňavá liva choroba, zvýšená teplota

Príslušnosť k niekomu/niečomu: matkin náhrdelník (privlastňovacie individuálne), líščí chvost (privlastňovacie druhové), atcova koňa, medvedí hrôch, farlivý pes.

3 Podľa nasledujúcich príkladov určte, akým vetným členom môžu byť prídavné mená.

Pokojný večer na vŕšky padal, na sivé polia.

prívlastok

Maturant vstúpil do triedy bleďý od strachu. Chlapca našla smutného v izbe.

prívlastok, prívlastok

Majster je zručný.

prísudok